Lydredigering med Audacity

I kapittel 13 i læreboka beskriver vi elementær lydredigering. I denne oppskriften skal vi se på hvordan vi kan redigere lydfiler i Audacity. Audacity er et gratisprogram som kan lastes ned fra www.audacityteam.com. Vi kommer til å bruke de to lydfilene Melodi 1.mp3 og Melodi 2.mp3 i eksemplene. Du finner dem begge på elevnettstedet.

Generelle verktøy

I skjermbildet ovenfor kan du se alle menyvalgene og verktøylinjene i Audacity. Det ene verktøyet er markert med blått, det er markeringsverktøyet (øverst til venstre). Vi må ha det aktivt for å kunne markere deler av lydklippene. Lenger til høyre finner vi forstørrelsesglassene. (markert med grønt). De er nyttige for å lage nøyaktige kutt i lydklipp. Et annet område er markert med rødt, det er forstørret i skjermbildet nedenfor.

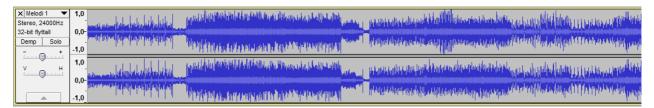
Her finner vi de viktigste verktøyene vi skal bruke. Saksen til venstre lar oss klippe ut en markert del av lydklippet. Det første av de to «bølge»-symbolene lar oss klippe ut alt som *ikke* er markert, mens det andre av de to «bølge»-symbolene skrur av lyden i en markert del.

Starte et nytt prosjekt

For å starte et nytt redigeringsprosjekt velger vi Fil > Importer > Lyd. Deretter finner du det første lydklippet du ønsker å jobbe med. Hvis du ønsker å jobbe med flere lydklipp samtidig, kan du importere flere filer med samme framgangsmåte.

Klippe lydfiler

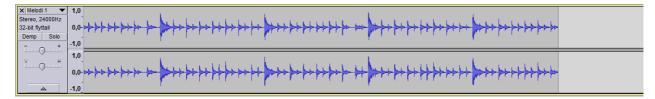
Når du har importert et lydklipp, har du noe som ser slik ut (vi har hentet inn Melodi 1.mp3 her):

INFORMASJONSTEKNOLOGI 2

Vi ønsker å beholde begynnelsen av dette klippet, omtrent de første åtte sekundene. Vi kan derfor starte med å fjerne alt som kommer etter omtrent 30 sekunder, for så å jobbe mer detaljert etterpå.

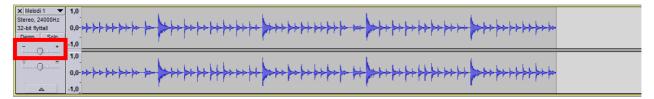
For å fjerne slutten bruker vi markeringsverktøyet (nevnt i starten av oppskriften). Vi markerer alt som er etter omtrent 30 sekunder. Deretter trykker vi på saks-ikonet, som sletter det vi har markert. Nå kan vi bruke forstørrelsesglasset og zoome inn til vi har noe som ligner på dette:

Nå kan vi fortsette å klippe og zoome, helt til vi har det klippet vi ønsker oss. Vi har stoppet rett foran 8 sekunder, men du kan godt velge et annet naturlig sted å avslutte klippet.

Justere volum

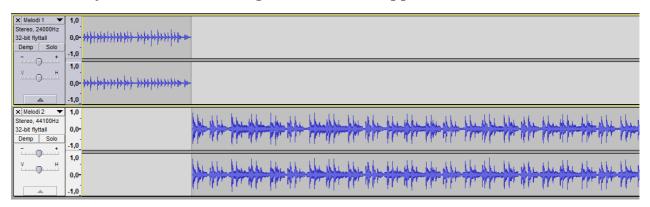
Vi kan justere volumet til et klipp ved å justere glideren merket rødt nedenfor:

Sette sammen lydfiler

Vi kan importere flere lydfiler til det samme prosjektet. Disse kan vi redigere hver for seg. Vi kan deretter beholde dem hver for seg eller vi kan plassere dem i det samme klippet. Det kan likevel være lurt å beholde dem i flere klipp, fordi det da er lettere å redigere dem individuelt.

I skjermbildet nedenfor har vi importert lydfilen Melodi 2.mp3 og vi har brukt «tidsforskyvningsverktøyet» (markert rødt i skjermbildet på neste side) for å dra det mot høyre der hvor det redigerte Melodi 1-klippet slutter.

INFORMASJONSTEKNOLOGI 2

Justere hastighet

For å justere et klipps hastighet, må vi bruke effekter. Vi starter med å klikke på klippet vi ønsker å endre, slik at det blir aktivt. Deretter velger vi «Effekt» > «Endre tempo...» fra den øverste menyen. Da kan vi justere hastigheten til et klipp opp eller ned. Det kan være nødvendig om vi ønsker å tilpasse flere klipp til hverandre. Under effekter kan du også finne mange andre morsomme ting du kan prøve ut, men vi går ikke noe videre inn på dem i denne oppskriften.

Lagre lydfiler (filformater)

Mens du jobber med et lydprosjekt er det lurt å velge «Fil» > «Lagre Prosjekt» underveis. Da kan du også jobbe videre med prosjektet på et senere tidspunkt.

Når du er ferdig med et lydklipp kan du eksportere det ved å velge «Fil» > «Export Audio...». Her kan du velge MP3 hvis filen skal brukes på en nettside. Du kan prøve å eksportere filen med ulike kvaliteter, det er en fordel med så lav filstørrelse som mulig når filen skal brukes på en nettside.

Når du har valgt filtype og kvalitet, kan du angi et navn og klikke «Lagre» > «OK» > «OK».